

Ekosäätiön Pekka Kuusi -palkinto on myönnetty luontokadon ja ilmastomuutoksen uhkista valistajalle, tietokirjailija Juha Kauppiselle.

Pekka Kuusi -palkinto vuonna 2025 myönnetään Juha Kauppiselle hänen myötäelävästä tieteellisestä valistamistyöstään luonnon monimuotoisuuden vaalimisen puolesta. Luonnon monimuotoisuuden näkyväksi ja ymmärrettäväksi tekeminen on edellytys sille, että voimme toimia oikein suhteessamme luontoon.

Juha Kauppinen on muutamassa vuodessa tullut julkisuudessa juhlituksi luontokirjailijaksi, jonka jokainen uusi kirja on odotettu, kuten Suomen Kuvalehti kirjoitti, ”hänen tekstissään on imua ja intohimoa – ja ennen kaikkea valtavasti tietoa päivänpolttavasta aiheesta”. Voimme sanoa, että jo ensimmäisellä sivullaan Juha vangitsee lukijan kirjaansa. Jokainen hänen kirjansa on osoittanut aina vaan syvällisempää perehtymistä itse aiheeseen heijastaen täten myös planetaarisen ympäristötietoisuuden nousua Suomessa, mitä hän on itse ahkerasti ruokkinut.

Juhan merkittävin saavutus on *Kertomus Maasta – ratkaisuja ilmastomuutokseen ja luontokatoon 2025*, jossa hän osoittaa kuinka ilmastomuutoksen ja luontokadon torjumisessa ihmisten ja muiden maailman elollisten kohtalot liittyvät tiiviisti yhteen. Ilmastoa voidaan suojella vain pitämällä elävä luonto maalla, vesistöissä ja meressä hiiltä sitovana, monimuotoisena, ja sen lajien vuorovaikutussuhteet vakaina. Tässä kirjassa voi nähdä planeettamme eri luontosysteemien jo kypsyneen analyysin ja sinänsä yksinkertaiset pelastuskeinot, jos vain poliittista tahtoa löytyy. Ihmisen täytyy nähdä ja tuntea itsensä osana luontoa ja riippuvaisena kaikkien muiden lajien hyvinvoinnista, kaikkien toteuttaessa niitä perusfunktioitaan, jotka Pekka Kuusi jo oli oivaltanut: energian eli ravinnon hankkiminen, suojan varmistaminen eli suojautuminen, lisääntyminen ja uusintaminen sekä näitä kolmea funktiota palveleva informaatitointi.

Muutamassa vuodessa Juhasta on tullut eräs Suomen palkituimmista ympäristökirjailijoista näkyen siinä, että kaksi hänen uusimmista kirjoistaan on ollut ehdokkaina Vuoden luontokirjaksi: *Heräämisiä – kuinka minusta tuli luonnon-suojelija 2022* ja *Starman 2024*. Juhan ns. luontotrilogian ensimmäisen kirjan *Monimuotoisuus – kertomuksia katoamisista* ilmestyttyä 2019 Juha sai Kanava-lehden palkinnon vuoden parhaasta tietokirjasta. Vuonna 2020 Juha sai Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon. Vuonna 2019 hän sai Suomen Luonnonsuojeluliiton Kultainen sulka palkinnon ansiokkaasta kirjoittamisesta luonnon puolesta.

Heräämisiä oli inspiraationa Virpi Suutarin elokuvalle *Havumetsän lapset*, jonka pääosan esittäjä Ida Korhoselle myönnettiin tämä meidän Pekka Kuusi -palkinto 2024. Elokuva sai vuonna 2025 Parhaan dokumentin ja parhaan kuvauksen Jussin sekä Nordisk Film -palkinnon ohjaajalle ja kuvaajalle.

Juhan kirja *Starman* on monologinäytelmä rakastetulle näyttelijälle Martti Suosalolle, joka on Virpin aviomies. Martin esitys otettiin riemuiten vastaan Suomessa. Teos ironisoi maailman ja varsinkin Suomen vallankäyttäjää samalla, kun se onnistuu antamaan äänen heikommille kuten luonnonsuojeluaktivisteille ja uhanalaisille lajeille kuten mm. varpunen, kuukkeli, susi. Roolinsa saavat myös biologit.

Juhan palkinnoissa loistavat Tutkivan journalismin Lumilapio-palkinto Talvivaara-uutisoinnista 2013, mihin palkintoon hänellä oli ehdokkuus jo 2008 ollessaan Suomen Luonto -lehden toimittaja. Tärkeä palkinto oli Bonnierin suuri journalistipalkinto 2012 Talvivaara-uutisoinnista kategoriassa vuoden journalistinen teko.

Juha on popularisoinut luontotrilogiaansa nuorempiakin sukupolvia ajatellen kirjoissaan *Monimuotoisuus – lyhyt oppimäärä 2022* ja *Korvaamattomat – kertomuksia maailman avainlajeista 2023*, joka Janne Torisevan upean värikuvituksen myötä antaa helposti ymmärrettävää tarkkaa tietoa valikoituja ekosysteemejä koossa pitävien lajien merkityksestä.

Kaikki Juhan kirjat on julkaissut Kustannusosakeyhtiö Siltala.

Tiedekulmassa, Helsingissä 22. lokakuuta 2025

Ekosäätiö sr¹

Mikko Pyhälä
Hallintoneuvoston jäsen

Sauli Rouhinen
Hallintoneuvoston jäsen

¹ Ekosäätiön tarkoituksena on ekologisesti kestävä kehityksen edellytyksiä parantavan tieteellisen tutkimuksen ja muun toiminnan tukeminen jatkamalla ja edelleen kehittämällä Pekka Kuusen tässä suhteessa jälkeensä jättämää henkistä perintöä. Syksyllä 2024 julkaistu Uusi eloonjäämisoppi -teos (O. Kuusi ja S. Rouhinen et al. Helsinki: Into) tuo Pekka Kuusen evoluutioajattelun 2020-luvulle. Säätiön kotisivu: www.ekosaatio.fi